

Fiskální nerovnováha

(MBA)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Irena Szarowská, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

KRÁTKODOBÁ A DLOUHODOBÁ FISKÁLNÍ NEROVNOVÁHA

Fiskální nerovnováha – situace, kdy vláda **krátkodobě** nebo **dlouhodobě** nekryje své výdaje svými příjmy

- základním důsledkem je v prvním případě **rozpočtový deficit**, ve druhém **veřejný dluh**
- věčně vyrovnaný rozpočet? Snaha o vyrovnaný rozpočet znamená vzdát se fiskální politiky
- <http://www.verejnydluh.cz/>

POJEM ROZPOČTOVÉHO DEFICITU A JEHO VÝZNAM

Celkový deficit = primární deficit + úroky z veřejného dluhu

$$D_t = r * B_{t-1} + (G_t - TA_t)$$

kde:

D_t ... deficit v roce t

B_{t-1} ... dluh v roce t-1

G_t ... rozpočtové výdaje v roce t

TA_t ... rozpočtové příjmy v roce t

r ... reálná úroková míra

Součin $r * B_{t-1}$ představuje **úrokové platby**
 $(G_t - TA_t)$ je primární rozpočtová bilance

PŘÍČINY ROZPOČTOVÉHO DEFICITU

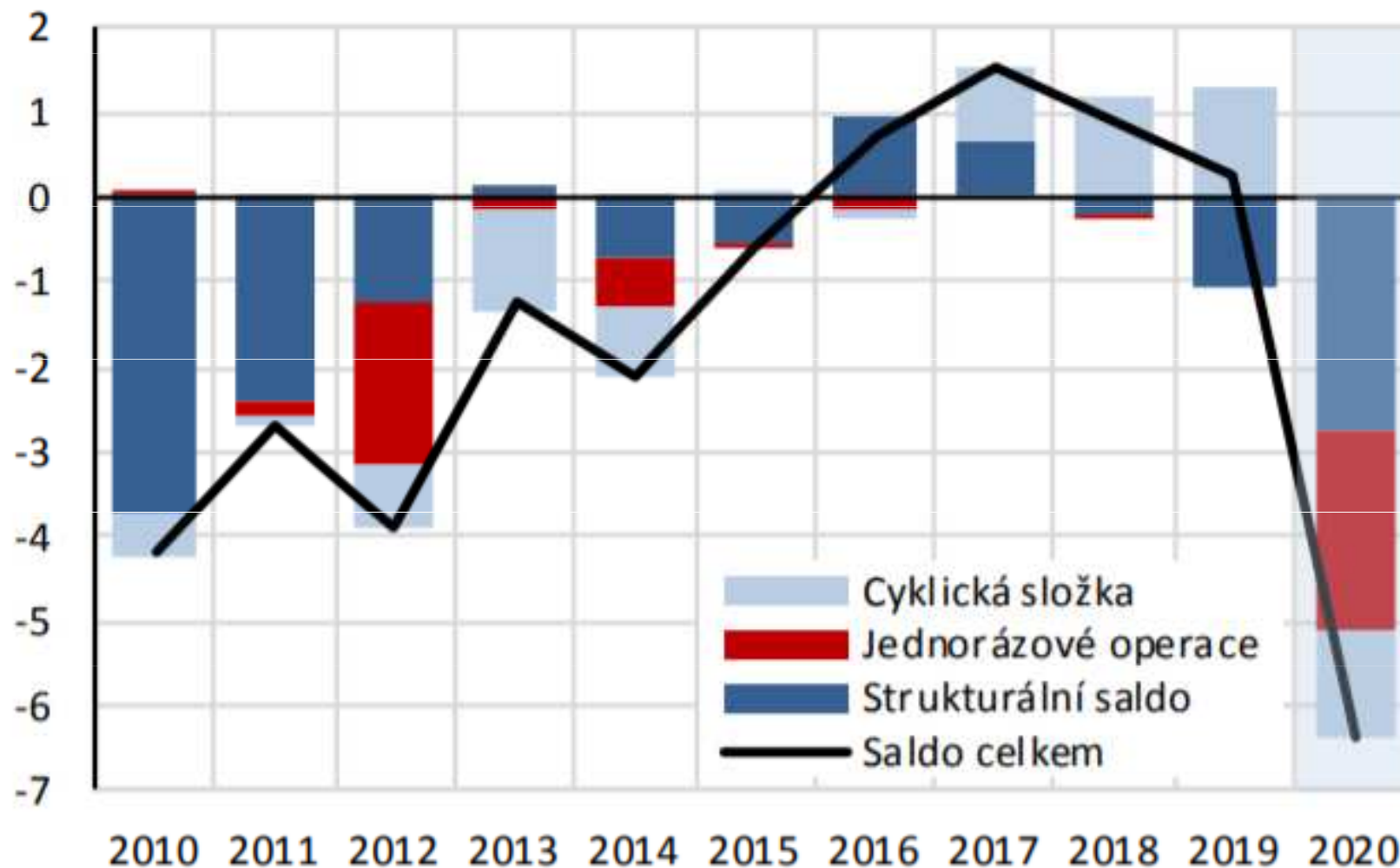
Aktivní (strukturální) schodek

- Expanzivní fiskální politika
- Politické důvody
- Snaha rozložit důsledky tzv. výdajových šoků
- Rozložení daňového břemene na více generací

Pasivní (cyklický) schodek

- Hospodářský pokles
- Růst cen základních surovin
- Přírodní a společenské katastrofy
- Úroky z veřejného dluhu

Dekompozice salda sektoru vládních institucí (v % HDP)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 1.3.1: Saldo a dluh

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		<i>Predikce</i>									
Saldo sektoru vládních institucí	% HDP	-2,7	-3,9	-1,2	-2,1	-0,6	0,7	1,5	0,9	0,3	-6,4
	mld. Kč	-110	-160	-51	-91	-28	34	77	49	15	-355
Cyklická složka salda	% HDP	-0,2	-0,8	-1,2	-0,8	0,0	-0,1	0,9	1,2	1,3	-1,3
Cyklicky očištěné saldo	% HDP	-2,5	-3,1	0,0	-1,3	-0,6	0,8	0,6	-0,3	-1,1	-5,1
Jednorázové a jiné přechodné operace	% HDP	-0,1	-1,9	-0,1	-0,5	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-2,4
Strukturální saldo	% HDP	-2,4	-1,2	0,1	-0,7	-0,5	1,0	0,6	-0,2	-1,1	-2,7
Fiskální úsilí	<i>p. b.</i>	1,3	1,2	1,4	-0,9	0,2	1,5	-0,3	-0,9	-0,8	-1,7
Úroky	% HDP	1,3	1,4	1,3	1,3	1,1	0,9	0,7	0,7	0,7	0,8
Primární saldo	% HDP	-1,4	-2,5	0,1	-0,8	0,4	1,6	2,2	1,7	1,0	-5,6
Primární cyklicky očištěné saldo	% HDP	-1,2	-1,7	1,3	0,0	0,4	1,7	1,4	0,5	-0,3	-4,3
Dluh sektoru vládních institucí	% HDP	39,5	44,2	44,4	41,9	39,7	36,6	34,2	32,1	30,2	39,4
	mld. Kč	1 606	1 805	1 840	1 819	1 836	1 755	1 750	1 735	1 739	2 190
Změna dluhové kvóty	<i>p. b.</i>	2,5	4,6	0,3	-2,6	-2,2	-3,1	-2,4	-2,2	-1,8	9,1

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.2.1: Struktura schválených diskrečních opatření v letech 2020 a 2021 (bez protikrizových opatření)*meziroční diskreční opatření, v mld. Kč*

	2020	2021
Opatření na příjmové straně	22,8	4,0
Daň z příjmů fyzických osob	2,7	-0,6
Daň z příjmů právnických osob	3,7	-0,7
Příspěvky na sociální zabezpečení	6,7	2,7
Daň z přidané hodnoty	-4,5	-1,2
Spotřební daně	12,2	5,0
Ostatní	2,0	-1,2
Opatření na výdajové straně	-42,3	-11,5
Peněžité sociální dávky	-17,4	-
Náhrady zaměstnancům	-18,8	-11,5
Zdravotnictví	-6,1	-
Celkem	-19,5	-7,5
	<i>% HDP</i>	<i>-0,1</i>

Zdroj: Výpočty a predikce MF ČR.

Podrobně Konvergenční program ČR –duben 2020, str. 16-17

https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Konvergence-k-EU_2020_Konvergenční-program-CR-duben-2020_v02.pdf

Očekávané saldo a dluh veřejných financí zemí EU v roce 2020

v % HDP

	Dluh	Saldo
Rakousko	84,0	-9,5
Bulharsko	25,4	-5,2
Kypr	113,1	-4,5
Česká rep.	39,4	-6,4
Německo	71,1	-6,1
Dánsko	46,3	-3,9
Estonsko	18,2	-6,6
Španělsko	117,2	-11,2
Finsko	70,2	-7,7
Francie	117,5	-10,2
Řecko	201,4	-8,8
Chorvatsko	86,0	-6,6
Maďarsko	78,4	-8,0
Irsko	62,4	-6,8
Itálie	158,0	-10,8
Litva	48,3	-8,8
Lucembursko	27,3	-7,4
Lotyšsko	51,7	-9,4
Malta	55,0	-9,4
Nizozemí	59,1	-7,2
Polsko	61,9	-11,8
Portugalsko	133,8	-7,0
Rumunsko	43,6	-8,6
Švédsko	42,6	-5,5
Slovinsko	82,4	-8,6
Slovensko	63,0	-11,6
Velká Británie	92,8	-11,3

Zdroj: Eurostat - národní notifikace (22. října 2020)

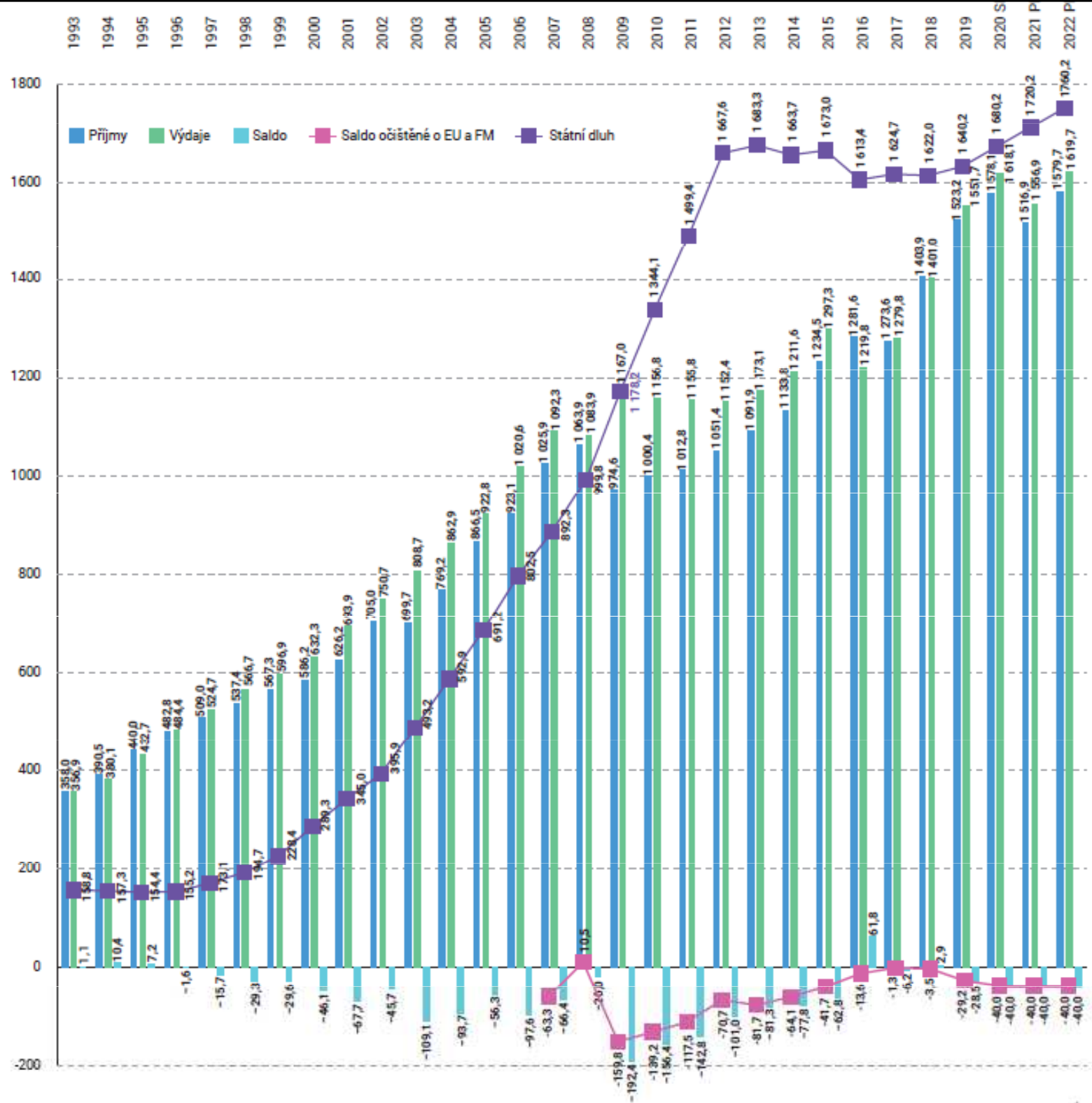

Fiskální nerovnováha

VÝVOJ STÁTNÍHO
DLUHU A PŘÍJMŮ,
VÝDAJŮ A SALDA
SR V MLD. KČ

Struktura a vývoj
státního dluhu
viz

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rizeni-statniho-dluhu/dluhova-statistika/struktura-a-vyvoj-statniho-dluhu>

DŮSLEDKY ROZPOČTOVÉHO DEFICITU

- **Rozpočtové (finanční)**
  - krátkodobě pozitivní
  - dlouhodobě negativní

- **Fiskální (makroekonomické)**
  - keynesiánský přístup
  - neoklasický přístup
  - neoricardiánský přístup

FINANCOVÁNÍ DEFICITU SR

- dluhovým financováním
- peněžním (emisním) financováním
- ze státních aktiv
- z vytvořené rezervy
- z výnosu ze zvýšených daní

KRYTÍ STÁTNÍHO DLUHU

Domácí dluh je kryt:

- SPP pro řízení rozpočtové likvidity
- SPP pro financování dlouhodobého dluhu
- státními střednědobými a dlouhodobými st. dluhopisy
- dalšími domácími instrumenty, např. přímými úvěry.

Zahraniční dluh je složen ze:

- směnek vydaných k úhradě členství v IBRD a EBRD
- půjček od Evropské investiční banky
- dalších zahraničních nástrojů

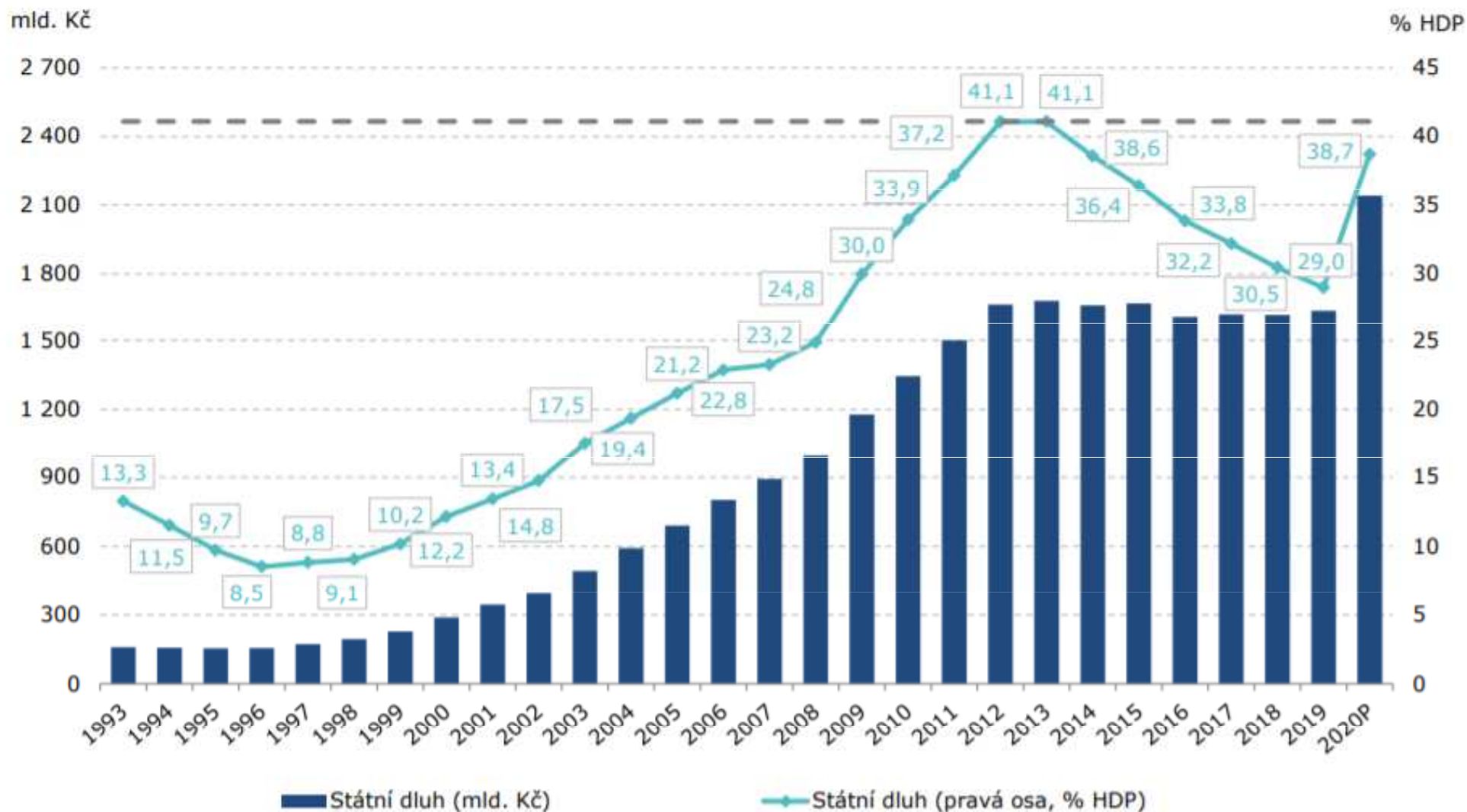
<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rizeni-statniho-dluhu/dluhova-statistika/naklady-statniho-dluhu>

VEŘEJNÝ DLUH

Veřejný dluh představuje:

- **„úhrn vládních závazků ve formě obligací a krátkodobých půjček.“** (P.A. Samuelson)

- **Veřejný dluh je souhrn závazků:**
  1. státu
  2. jednotlivých článků územní samosprávy
  3. mimorozpočtových fondů v rozpočtové soustavě
  4. veřejnoprávních institucí zřizovaných státem nebo územní samosprávou
  5. veřejných podniků

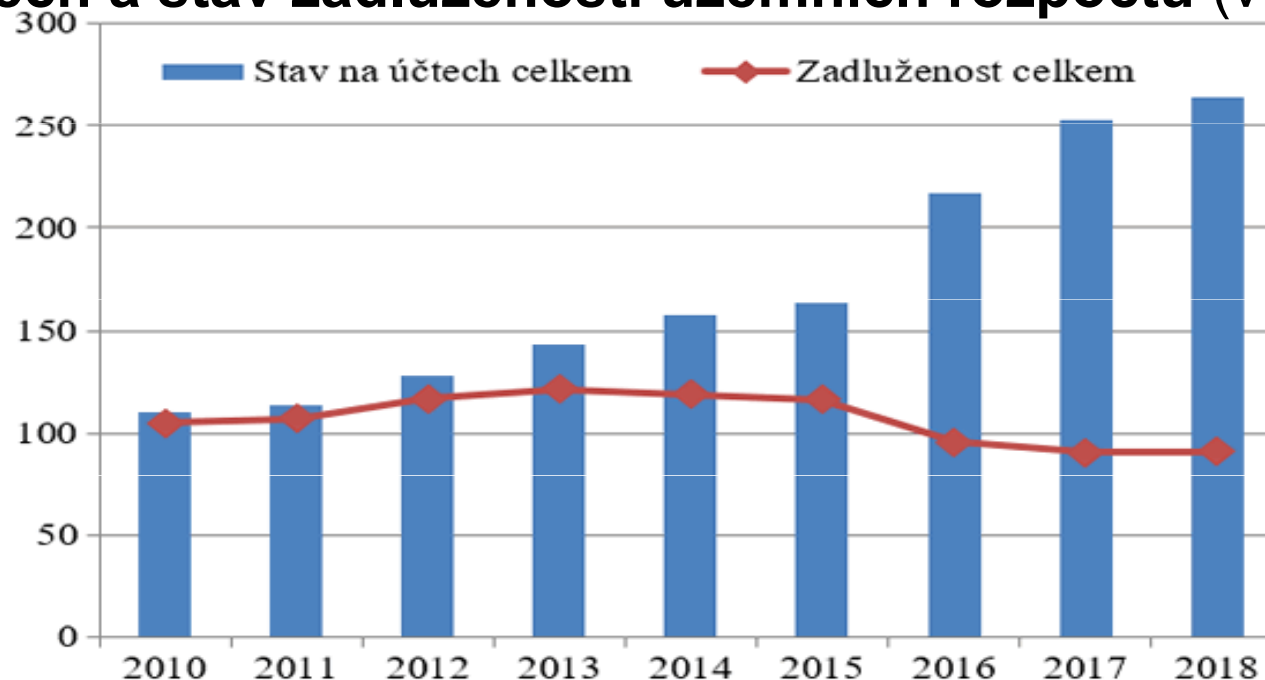
Vývoj státního dluhu České republiky

Poznámka: Zdrojem dat HDP v metodice ESA 2010 pro roky 1993 až 2019 je ČSÚ, pro rok 2020 Makroekonomická predikce České republiky – duben 2020.
Zdroj: MF, ČSÚ

Stavy na účtech a stav zadluženosti územních rozpočtů (v mld. Kč)

TABULKA Č. 4: STAVY NA ÚČTECH A STAV ZADLUŽENOSTI ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ V LETECH 2010-2018 (V MLD. KČ)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stav na účtech celkem	110,7	113,5	127,8	143,7	157,8	163,6	216,6	253,7	264,2
Zadluženost celkem	105,1	107,2	117,1	121,6	119,1	116,3	95,6	90,8	91,2
Rozdíl	5,6	6,3	107	22,1	38,7	47,3	121	162,9	173

Ke konci roku 2018 stav finančních prostředků na bankovních účtech převýšil hodnotu celkového dluhu územních rozpočtů o **173,0 mld. Kč**, tj. téměř trojnásobně (2,9 krát).

VELIKOST VEŘEJNÉHO DLUHU A DLUHOVÁ PAST

početně:

$$\frac{D_1}{HDP_1} = \frac{D_o}{HDP_o} R + \frac{PD}{HDP_1} - \frac{\Delta M}{HDP_1}$$

$$R = \frac{1+r}{1+q}$$

dluhová past: $r > q$

r = reálná úroková mírou z veřejného dluhu

q = tempo růstu reálného HDP

PD = primární deficit

D = veřejný dluh

ΔM = změna peněžní zásoby

VELIKOST VEŘEJNÉHO DLUHU - PŘÍKLAD

Uvažujte relativní váhu veřejného dluhu v roce 2020 ve výši 60 % HDP.

Předpokládejte:

- vznik primárního deficitu v roce 2021 ve výši 6 % HDP = PD/HDP_1
- tempo růstu HDP ve výši 2 % = q
- úrokovou sazbu z veřejného dluhu ve výši 4 % = r

Odhadněte relativní váhu veřejného dluhu pro rok 2021 a určete, zda dané ekonomice hrozí dluhová past.

$$\frac{D_1}{HDP_1} = \frac{D_o}{HDP_o} R_o + \frac{PD}{HDP_1} - \frac{\Delta M}{HDP_1} \quad R_o = \frac{1+r}{1+q}$$

$$R = 1,04/1,02 = 1,0196$$

$D_{2021}/HDP_{2021} = 1,0196 * 0,6 + 0,06 = 0,67176$ *relativní míra veř. dluhu v roce 2021 je 67,18% ($r > q$)*

MĚŘENÍ DEFICITU A DLUHU

Maastrichtská fiskální kritéria:

- **deficit vládního sektoru**
  - poměr plánovaného nebo skutečného schodku vládního sektoru k HDP v tržních cenách nižší než **3 % HDP**
  - deficit a HDP jsou vykazovány v metodice ESA 95.
- **hrubý vládní dluh**
  - poměr vládního dluhu v nominální hodnotě k HDP v tržních cenách je nižší než (nebo udržitelně směřuje k) **60 % HDP**
  - vládní dluh znamená hrubý úhrn dluhů ke konci roku konsolidovaných uvnitř a mezi jednotlivými sub-sektory vlády.

SPRÁVA DLUHU A DLUHOVÁ STATISTIKA

Reálně znamená:

- obstarávání úvěru pro krytí dluhu
- zajištění emise cenných papírů, jejich umístění na trhu, výplata úroků, umořování dluhu

Podrobné info zde:

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rizeni-statniho-dluhu>

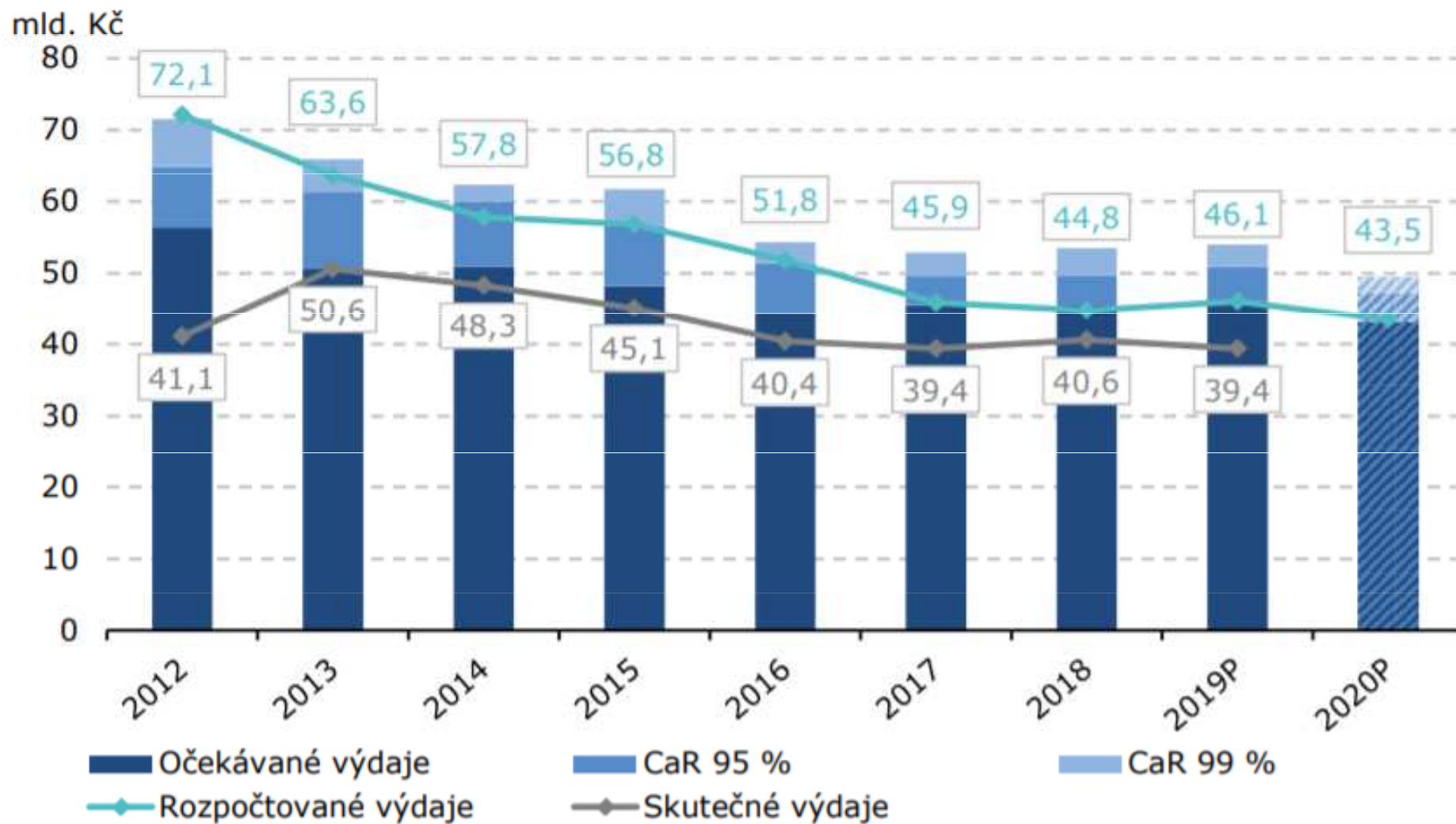
Tabulka 3.5: Státní dluh z hlediska refinancování, úročení a cizoměnové expozice*(v % dluhu, doba do splatnosti v letech)*

		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hledisko refinancování							
Průměrná doba do splatnosti	<i>v letech</i>	5,0	5,4	5,8	5,9	6,0	6,0
Dluh splatný do 1 roku	<i>% dluhu</i>	18,5	17,8	13,8	13,0	11,8	11,3
Hledisko úročení							
Dluh s úrokovou refixací do 1 roku	<i>% dluhu</i>	33,5	33,6	30,0	30,6	32,8	30,0
Fixně úročený dlouhodobý dluh splatný do 1 roku	<i>% dluhu</i>	15,5	14,7	7,4	9,0	9,4	4,1
Variabilně úročený dlouhodobý dluh	<i>% dluhu</i>	12,7	13,4	17,5	18,2	20,0	22,5
Peněžní instrumenty	<i>% dluhu</i>	2,7	2,7	2,4	2,3	2,3	2,2
Efekt derivátových operací	<i>% dluhu</i>	2,6	2,8	2,7	1,1	1,2	1,1
Hledisko cizoměnové expozice							
Cizoměnová expozice státního dluhu¹⁾	<i>% dluhu</i>	10,9	10,3	10,2	9,9	9,7	9,4
Expozice denominovaná v eurech	<i>% dluhu</i>	10,6	10,0	9,8	9,6	9,3	9,1

Pozn.: Údaje v národní metodice. 1) Cizoměnový státní dluh zohledňující vliv zajištění a aktiv.

Obrázek 5: Čisté úrokové výdaje a Cost-at-Risk

Tabulka 2: Potřeba financování v roce 2020

mld. Kč	2020P
Schodek státního rozpočtu ¹	500,0
Převody a ostatní operace státních finančních aktiv ²	16,4
Splátky SDD denominované v domácí měně ³	162,1
Splátky SDD denominované v zahraniční měně ⁴	27,2
Splátky a předčasné splátky SSD	2,8
Splátky SPP a ostatních instrumentů peněžního trhu ⁵	18,4
Splátky přijatých zápůjček a úvěrů ⁶	3,8
Potřeba financování celkem	730,6
Potřeba financování celkem v % HDP⁷	13,2 %
Pokryto dluhovými instrumenty se splatností po 31. 12. 2020	73,0 %

1 Vládou schválená výše schodku státního rozpočtu v důsledku novelizace zákona o státním rozpočtu na rok 2020 v rámci Usnesení č. 632 ze dne 8. června 2020.

2 Převody a ostatní operace státních finančních aktiv podle § 36 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb.

3 Včetně vlivu již realizovaných zpětných odkupů a výměnných operací v předchozích letech. Nezahrnuje budoucí zpětné odkupy a výměnné operace SDD.

4 Splátky SDD denominované v zahraniční měně jsou uvedeny v korunovém ekvivalentu.

5 Bez zahrnutí vlivu SPP vydaných a splacených v rámci daného roku a bez revolvingu ostatních instrumentů peněžního trhu.

6 Zápůjčky a úvěry přijaté od mezinárodních finančních institucí.

7 Zdroj pro HDP v metodice ESA 2010 je Makroekonomická predikce České republiky – duben 2020. Zdroj: MF

FISKÁLNÍ PRAVIDLA V ČR - východiska

– **Pakt stability a růstu / Maastrichtská fiskální kritéria**

– **národní fiskální pravidla**

1. rozpočtová pravidla

- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

2. střednědobé výdajové rámce pro státní rozpočet a státní fondy

- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

3. monitoring územních samosprávných celků

- usnesení vlády č. 1395/2008, o monitoringu hospodaření obcí

FISKÁLNÍ PRAVIDLA V ČR – východiska (2)

4. Zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti (č.23/2017)

- Zavádí pravidlo, že pokud dluh v sektoru veřejných institucí dosáhne 55 % HDP, bude muset vláda a jiné úřady přijmout korekční opatření. Vláda pak bude muset předkládat návrhy státního rozpočtu tak, aby vedly k dlouhodobě udržitelnému stavu.
- Při zadlužení veřejných financí o více než 60 % HDP, bude muset vláda navrhnout postupy pro jeho snížení.
- Pro obce zákon č. 23/2017 Sb. zavádí přísnější pravidla než pro stát. Jejich rozpočty budou muset být vyrovnané. Pokud by zadlužení překročilo 60 % průměrných příjmů za poslední 4 roky a obec by ho v následujícím kalendářním roce nesnížila, ministerstvo pozastaví převod podílu z výnosu daní na obec.

5. Národní rozpočtová rada

- Ustanovena zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti
- Má vyhodnocovat plnění číselných fiskálních pravidel, hodnocení vlivu jednorázových a přechodných operací na příjmy a výdaje veřejného sektoru, problematika dlouhodobé udržitelnosti.

PILÍŘE PRAVIDEL ROZPOČTOVÉ ODPOVĚDNOSTI dle Zákona č. 23/2017 Sb.

Výdajové pravidlo

- MF ČR stanovuje částku růstu celkových výdajů veřejných institucí* viz §10

Dluhová brzda §14

- Aktivuje se, když dluh veřejných institucí > 55 % HDP viz §14 uplatní se od 1. dne 2. měsíce po dni vyhlášení

Fiskální pravidlo §17

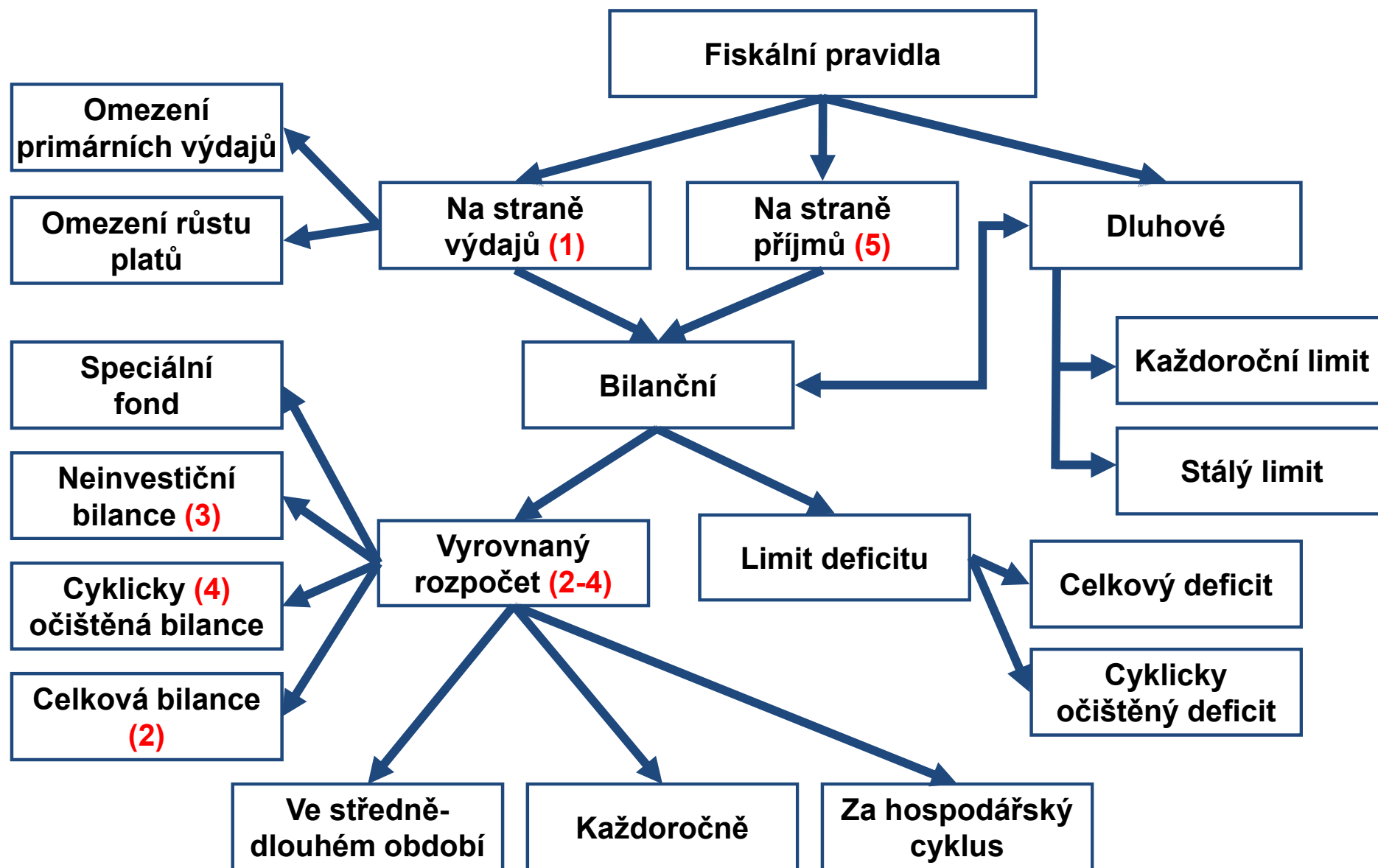
- **ÚSC splácí 5 %** z rozdílu výše dluhu nad 60 % průměru příjmů za poslední 4 roky

Zásady

- Veřejné instituce dbají o zdravé a udržitelné veřejné finance
- Transparentnost, účelnost, efektivita, hospodárnost

*celkové výdaje sektoru nepřekročí součet: prognózovaných konsolidovaných příjmů sektoru, vliv hospodářského cyklu na příjmy, jednorázová či jiná přechodná opatření, + 1 % prognózovaného nominálního HDP + 1/3 nápravné složky, která v daném roce překračuje 2 % nominálního HDP + případně únikové klausule (válečný stav, přírodní katastrofy, ...)

FISKÁLNÍ PRAVIDLA – MOŽNOSTI

RATING

- Rating ČR je oceněním její úvěruschopnosti. Ocenění je syntetickým výrazem kvality českého státu jako dlužníka a jeho ekonomické schopnosti dodržet vydané vlastní závazky a splatit včas a v úplném množství úroky i jistinu dlužné částky.
- Rating má význam v tom, že dlužník musí za rozdíl mezi nejlepším ratingovým oceněním (např. AAA), tj. referenčním oceněním, a svým horším oceněním (např. A-) svým věřitelům platit tzv. kreditní přírážku při vydávání nových emisí, která horší kvalitu dlužníka zohledňuje. Tato kreditní přírážka se stále mění, avšak úroveň zůstává zhruba stejná.

Tabulka 1: Ratingové hodnocení České republiky

Ratingová agentura	Domácí dlouhodobé závazky	Výhled	Zahraniční dlouhodobé závazky	Výhled	Udělen/potvrzen
Moody's	Aa3	Stabilní	Aa3	Stabilní	27.5.2020 ¹
S&P Global Ratings	AA	Stabilní	AA-	Stabilní	1.5.2020
Fitch Ratings	AA-	Stabilní	AA-	Stabilní	24.1.2020
JCR	AA	Stabilní	AA-	Stabilní	29.8.2019
R&I	AA-	Stabilní	AA-	Stabilní	9.3.2020
Scope Ratings	AA	Stabilní	AA	Stabilní	26.1.2018
Dagong Global Credit Rating	A+	Stabilní	A+	Stabilní	16.10.2018
ACRA Europe	AA	Stabilní	AA	Stabilní	24.1.2020
ACRA	AA	Stabilní	AA	Stabilní	17.3.2020

¹ Aktualizovaný „Credit Opinion“ v rámci stávajícího ratingového hodnocení.

Zdroj: Moody's, S&P Global Ratings, Fitch Ratings, JCR, R&I, Scope Ratings, Dagong Global Credit Rating, ACRA Europe, ACRA

https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Statni-dluh_2020_Strategie-financovani-a-rizeni-statniho-dluhu-CR_v02.pdf

Moody's		S&P		Fitch		Hodnocení	Stupeň
Dlouhé období	Krátké období	Dlouhé období	Krátké období	Dlouhé období	Krátké období		
Aaa	P-1	AAA	A-1+	AAA	F1+	Nejvyšší kvalita	Investiční stupně
Aa1		AA+		AA+			
Aa2		AA		AA			
Aa3		AA-	A-1	AA-			
A1		A+		A+			
A2		A		A			
A3	P-2	A-	A-2	A-	F2	Střední kvalita - vyšší	
Baa1		BBB+		BBB+			
Baa2	P-3	BBB	A-3	BBB	F3	Střední kvalita - nižší	
Baa3		BBB-		BBB-			
Ba1		Not Prime Subprime		BB+			B
Ba2	BB		BB				
Ba3	BB-		BB-				
B1	B+		B+				
B2	B		B				
B3	B-		B-				
Caa1	Not Prime Subprime	CCC+	C	CCC+	C	Značná rizika	
Caa2		CCC		CCC			
Caa3		CCC-		CCC-			
Ca		CC		CC			
C	Not Prime Subprime	C	D	C	D	Velmi vysoká pravděpodobnost úpadku	
		CI		D			
		D		D			

FISKÁLNÍ NEROVNOVÁHA - SHRNUÍ

- Rozpočtový deficit, přestože je teorií s malými výjimkami odmítán, je běžnou praxí systému veřejných financí v řadě zemí.
- Je vládami oblíben, protože změkčuje vládní rozpočtové omezení a umožňuje populismus; vede však k nárůstu vládního zadlužení.
- Jedním z hlavních dlouhodobých problémů většiny vyspělých ekonomik je trvalá nerovnováha veřejných financí, která se projevuje trvalým a rostoucím veřejným dluhem.
- V tranzitivních ekonomikách vznikla část veřejného dluhu jako důsledek nákladů transformačních institucí.

DALŠÍ DOPORUČENÉ PRAMENY KE STUDIU

- DVOŘÁK, P., 2008. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*. Praha: C.H.BECK.
- DVOŘÁK, P. a MANDEL, M., 1994. K typologii rozpočtových deficitů. In *Finance a úvěr*, vol. 44, č. 7.
- MUSGRAVE, R.A. a MUSGRAVE, P.B., 1994. Ekonomie veřejného dluhu. In *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Management Press, s. 504-520.
- MF ČR, 2020. *Strategie financování a řízení státního dluhu České republiky na rok 2020*. Dostupné zde: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Statni-dluh_2020_Strategie-financovani-a-rizeni-statniho-dluhu-CR_v02.pdf
- MF ČR, 2020. *Konvergenční program České republiky*. Dostupné zde: <https://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/pristoupeni-cr-k-eurozone/konvergenčni-program/2020/konvergenčni-program-ceske-republiky-dub-38380>
- Dluhová statistika <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rizeni-statniho-dluhu/dluhova-statistika>
- Čtvrtletní informace o řízení dluhového portfolia (<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rizeni-statniho-dluhu/publikace-a-prezentace/dluhove-portfolio-ctvrtletni-informace>)